

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๙๐๘/๑๗๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- อ้างถึง (๑) หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๔๑๔๔๔
ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑
(๒) หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๘/๑๑๘
ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง (๑) คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. และเห็นชอบการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ ตามที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาอีกครั้งหนึ่งเป็นเรื่องด่วน แล้วให้เสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการตามที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเสนอ โดยมีผู้แทนกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (สำนักงานปลัดกระทรวง) และผู้แทนสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด แล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มีความเห็นในประเด็นสำคัญในส่วนที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมให้แตกต่างจากร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (เรื่องเสร็จที่ ๑๔๔๐/๒๕๖๑ ส่งพร้อมหนังสือที่อ้างถึง (๒)) ดังนี้

๑. การแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ภัยคุกคามทางไซเบอร์” ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้เคยพิจารณาบทนิยามคำนี้ไปโดยละเอียดรอบคอบแล้ว จึงได้กำหนดให้หมายถึงภัยคุกคามที่มีความหมายกว้าง โดยหมายถึงการกระทำด้วยวิธีการทางคอมพิวเตอร์หรือวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ทำให้การทำงานของทรัพย์สินสารสนเทศมีความผิดปกติ หรือมีความพยายามเข้าถึงที่อาจส่งผลกระทบหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินสารสนเทศก็เป็นภัยคุกคามแล้ว เพื่อให้การแก้ไขหรือปกป้องภัยคุกคามสามารถกระทำได้ทันต่อสถานการณ์ มิให้เกิดความเสียหายจนยากจะเยียวยาแก้ไข จึงไม่เห็นด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว สำหรับการตัดบทนิยามคำว่า “ทรัพย์สินสารสนเทศ” ออก โดยมุ่งประสงค์จะมีให้รวมถึงข้อความหรือเนื้อหา (Content)

ที่ประชาชนใช้ติดต่อกันในสื่อดิจิทัล และได้นำความหมายของบทนิยามดังกล่าว (ระบบและข้อมูลคอมพิวเตอร์) ไปใส่ไว้ในบทบัญญัติต่าง ๆ แทน จึงไม่มีผลแตกต่างไปจากร่างเดิมที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ตรวจสอบพิจารณา (ต่อไปเรียกว่า “ร่างเดิม”) แล้วแต่อย่างใด ประกอบกับบทนิยามดังกล่าวก็มิได้มีความมุ่งหมายถึงข้อความหรือเนื้อหาเช่นนั้นอยู่แล้ว กรณีจึงเป็นปัญหาเกี่ยวกับการสร้างความเข้าใจแก่ประชาชนโดยตรง อีกทั้ง การเพิ่มบทนิยามคำว่า “ประมวลแนวทางปฏิบัติ” คำว่า “เหตุการณ์ที่เกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์” คำว่า “มาตรการที่ใช้แก้ปัญหาเพื่อรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์” และคำว่า “หน่วยงานควบคุมหรือกำกับดูแล” ก็เป็นคำที่ใช้อยู่ในบทบัญญัติหรือสามารถกำหนดมาตรการหรือกลไกในการบังคับใช้ได้ตามบทบัญญัติของร่างเดิม จึงไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดเพิ่มเติมอีก

๒. การปรับแก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ โดยเพิ่มตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่าง ๆ และหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เห็นว่าเกี่ยวข้องกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ทำให้องค์ประกอบของคณะกรรมการมีจำนวนมาก (จำนวน ๒๔ คน) อาจทำให้เกิดความไม่คล่องตัวในการปฏิบัติหน้าที่ โดยเฉพาะในการดำเนินการตามที่กำหนดในร่างพระราชบัญญัติฉบับที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเสนอได้กำหนดหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการไว้หลายประการที่มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ซึ่งร่างเดิมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้มีการพิจารณาโดยคำนึงถึงความเหมาะสมของการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ จึงได้กำหนดให้คณะกรรมการดังกล่าวมีองค์ประกอบที่เหมาะสม (จำนวน ๑๕ คน) โดยคำนึงถึงหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องและมีความสำคัญต่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์อย่างแท้จริง

๓. การกำหนดให้มีคณะกรรมการเฉพาะด้าน ได้แก่ คณะกรรมการกำกับดูแลด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ คณะกรรมการส่งเสริมการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์โครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ และคณะกรรมการเฉพาะด้านอื่น รวมทั้งการกำหนดให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษา ย่อมทำให้การดำเนินการในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์มีความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานระหว่างคณะกรรมการแต่ละชุดหรือมีขั้นตอนเพิ่มขึ้นในการเสนอคณะกรรมการเฉพาะด้านพิจารณาอีกขั้นตอนหนึ่ง อีกทั้งหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการเฉพาะด้านดังกล่าวก็เป็นเรื่องการนำหน้าที่และอำนาจบางส่วนของคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติมากำหนดไว้ ซึ่งร่างเดิม คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้กำหนดให้คณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่หรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการดังกล่าวมอบหมาย อันจะทำให้เกิดความคล่องตัวต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการที่จะมอบหมายการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ให้แก่คณะอนุกรรมการได้ตามความจำเป็นเหมาะสม นอกจากนี้ การกำหนดให้มีคณะกรรมการจำนวนหลายคณะ ย่อมเป็นการไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่มุ่งหมายให้รัฐพึงใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมายเฉพาะกรณีที่เป็น

๔. การกำหนดระดับภัยคุกคามทางไซเบอร์ โดยให้มี ๓ ระดับ ได้แก่ ภัยคุกคามทางไซเบอร์ในระดับเฝ้าระวัง ภัยคุกคามทางไซเบอร์ในระดับร้ายแรง และภัยคุกคามทางไซเบอร์ในระดับวิกฤติ รวมทั้งมีการกำหนดความหมายของภัยคุกคามทางไซเบอร์ในแต่ละระดับไว้ โดยให้คณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติออกประกาศกำหนดรายละเอียดและ

ลักษณะของภัยคุกคามทางไซเบอร์ รวมทั้งมาตรการป้องกัน รับมือ ประเมิน ประเมิน ประเมิน และระงับ ภัยคุกคามทางไซเบอร์ในแต่ละระดับ อาจทำให้เกิดข้อโต้แย้งเกี่ยวกับการประกาศกำหนดของ คณะกรรมการดังกล่าวว่าเหตุใดจึงกำหนดให้ลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นภัยคุกคามทางไซเบอร์ ในระดับนั้น และองค์กรใดจะเป็นผู้ชี้ขาด รวมทั้งอาจมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับผลกระทบจากภัยคุกคามทาง ไซเบอร์ที่ผู้ได้รับผลกระทบนั้น อาจรู้สึกว่าได้ได้รับความเสียหายที่ร้ายแรงกว่าระดับของภัยคุกคามทาง ไซเบอร์ที่คณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติประกาศกำหนด อันอาจทำให้เกิดการฟ้องร้องระหว่างผู้ได้รับผลกระทบกับองค์กรภาครัฐได้

๕. การกำหนดให้การดำเนินการในการรับมือและบรรเทาความเสียหายจาก ภัยคุกคามทางไซเบอร์ในระดับร้ายแรงในบางกรณี โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเข้าถึง ข้อมูลคอมพิวเตอร์ ระบบคอมพิวเตอร์หรือข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับระบบคอมพิวเตอร์ หรือการให้ ทดสอบการทำงานของคอมพิวเตอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์ รวมทั้งการยึดหรืออายัดคอมพิวเตอร์ ระบบคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์ใด ๆ จะต้องยื่นคำร้องขอต่อศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อให้ศาลมีคำสั่งให้ ดำเนินการในเรื่องดังกล่าวเสียก่อนนั้น อาจทำให้การป้องกันและรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์ ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและทันทั่วถึง เพื่อมิให้เกิดความเสียหายต่อสาธารณะในวงกว้าง อันอาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ เศรษฐกิจ หรือความสงบเรียบร้อยของประชาชน โดยใน ร่างเดิมได้กำหนดให้อยู่ในอำนาจของเลขาธิการคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ แห่งชาติก็โดยวัตถุประสงค์เพื่อให้มีการควบคุม ระงับ หรือบรรเทาผลที่เกิดขึ้นจากภัยคุกคามทาง ไซเบอร์ได้อย่างรวดเร็วและทันทั่วถึง นอกจากนี้ การที่จะให้ศาลเป็นผู้ตรวจสอบถ่วงดุลการใช้ ดุลพินิจของพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยนำมาใช้กับกรณีที่ต้องการความเร่งด่วนเช่นกรณีของการรักษา ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์นี้ ทำให้ศาลต้องเร่งรัดดำเนินการเพื่อออกคำสั่งหรือหมายโดยเร็ว กรณีจึงอาจไม่ใช่มาตรการที่เหมาะสม

๖. การกำหนดบทกำหนดโทษสำหรับผู้ซึ่งเปิดเผยหรือส่งมอบข้อมูล ข้อมูลจราจร ทางคอมพิวเตอร์ ข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับระบบคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลของผู้ใช้บริการที่ได้มาจากการ ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าจะอยู่ในฐานะของพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานสอบสวน หรือ ผู้หนึ่งผู้ใดนั้น แม้ในร่างเดิมจะมีได้มีการกำหนดไว้โดยตรงในร่างพระราชบัญญัติก็ตาม แต่โดยที่ ความรับผิดในกรณีดังกล่าวในระบอบกฎหมายของไทยได้บัญญัติรองรับไว้แล้ว ทั้งในกรณีทั่วไปซึ่งมีการ บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา รวมทั้งในพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการเปิดเผย ข้อมูลต่าง ๆ ไว้เป็นการเฉพาะ ก็ได้มีการกำหนดความรับผิดของผู้ที่เปิดเผยหรือส่งมอบข้อมูลไว้แล้ว แล้วเช่นเดียวกัน จึงมิได้มีการกำหนดความรับผิดในกรณีดังกล่าวไว้เป็นการเฉพาะ ไว้ในร่างเดิม เพื่อมิให้มีการกำหนดความรับผิดในทางอาญาในเรื่องเดียวกันในกฎหมายฉบับต่าง ๆ โดยไม่จำเป็นหรือซ้ำซ้อนกัน และอาจเป็นการไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย ที่เกี่ยวกับการกำหนดโทษทางอาญาอีกด้วย

๗. การกำหนดบทเฉพาะกาลโดยให้ในวาระเริ่มแรกที่ยังไม่มีการจัดตั้งสำนักงานตาม ร่างพระราชบัญญัตินี้ ให้นายกรัฐมนตรีอาศัยอำนาจตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย คณะกรรมการเตรียมการด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ จัดตั้ง สำนักงานคณะกรรมการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติชั่วคราว และแต่งตั้งกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือดำเนินการอื่นใดเป็นการชั่วคราวไปด้วย ยังไม่เหมาะสมเนื่องจากระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรีอาจสิ้นผลไปเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล และการกำหนดให้หน่วยงานที่ยังไม่มีการ

จัดตั้งขึ้น โดยประสงค์ให้ดำเนินการรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์ได้อย่างต่อเนื่องและทันทั่วทั้งที่อาจจะ
มีปัญหาขัดข้องในทางปฏิบัติได้

ดังนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) จึงเห็นว่า ไม่มีความจำเป็นที่จะต้อง
แก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ที่ผ่านการพิจารณา
ของคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว (เรื่องเสร็จที่ ๑๔๙๐/๒๕๖๑) แต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวจรรวณ เสงตรกุล)
รองเลขาธิการฯ รักษาการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายเทคโนโลยีและการคมนาคม

ฝ่ายกฎหมายเทคโนโลยี

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖ - ๙ ต่อ ๑๖๔๓ (นายพัชโรดมฯ)

โทรสาร ๐ ๒๖๓๙ ๙๗๐๕

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th